

Községi dobszó

Hegyközcsatár, község hírlapja 2010. IV. Évf. Április

Húsvét időpontja

Minden évben visszatérő kérdés húsvét időpontja, hogy mikor is van húsvétvasárnap vagy húsvét hétfő, a locsolkodás ideje, melyet a táblázat segítségével bármikor könnyen megnevezhetsz. Húsvét minden évben a márciusi vagy áprilisi napokra esik.

A húsvét időpontja

A nyugati kereszténység húsvétja mindig március 22. és április 25. közé esik (beleértve a határokat is). A következő nap, húsvéthétfő a legtöbb keresztény hagyományú államban hivatalos ünnep.

A húsvét és a hozzá kapcsolódó ünnepek a mozgó ünnepek közé tartoznak, azaz nem esnek a Julián-naptár szerinti év ugyanazon napjára minden évben. A Nap mozgása mellett a Hold mozgásától is függ a dátum némileg a héber naptárhoz hasonló módon.

A húsvét helyes időpontja gyakran vita tárgya volt. Az első niceai zsinat 325-ben határozott úgy, hogy az egyház tagjai a húsvétot ugyanazon a vasárnapon ünnepeljék, éspedig legyen a keresztény húsvét időpontja a tavaszi napéjegyenlőség utáni első holdtöltét követő vasárnap. Sajnos ennek meghatározására nem jelöltek ki módszert, így például az alexandriai pátriárka és a római pápa alá tartozó egyházrész másképpen számította a húsvét időpontját. Később a 6. században alkotta meg Dionysius Exiguus azt az eljárást, amely azóta is az alapját képezi a húsvét időpontja kiszámításának.

Amennyiben csillagászati értelemben vesszük a "tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnap" formulát, természetesen nem feltétlenül kapjuk meg a húsvétot. A katolikus egyház 1581-ben kánonban rögzítette azt az számítási módot, mely meghatározza ennek naptári helyét. Mostanra az ortodox egyházakon kívül minden keresztény egyház ehhez az eljáráshoz tartja magát.

Az ortodox egyházak dátumszámítási módszere maradt a gregorián naptárreform előtti Julián-eljárás.

A szíriai Aleppóban ülésezett 1997-ben az Egyházak Világtanácsa. Azon javasolták, hogy a hagyományos, képletekre és táblázatokra alapuló számítás helyett csillagászati megfigyelések alapján határozzák meg a keresztény húsvét időpontját, ezzel megszüntethető lenne a keleti és nyugati egyház közötti eltérés is, hiszen a megfigyelés (illetve a közvetlen csillagászati meghatározás) mindegyik egyházrész számára objektív módon rögzítené az ünnepnap dátumát. A reformjavaslat szerint a bevezetés 2001-ben lett volna, de lényegében egyik tag sem fogadta el még.

Hegyközi Majális címmel a hagyományokhoz híven a csatári **RMDSZ** ismét megrendezi a tavasz ünnept. A rendezvény az elmúlt évekhez igazodva, már 6-ik alkalommal a festői környezetű hegyköztótteleki erdészháznál és környékén zajlik majd. Ebben az évben is kétnapos rendezvényen vehetnek részt az oda látogatók.

Így emlékszik vissza Sztankovics Gyula kultúrreferens a Hegyközi Majálisokra könyvében:

Sztankovics Gyula
„BÖLCSŐM A HEGYKÖZ” részlet

Csatárt elhagyva északkeletre a Paprikáson át, éles kanyarral visz az út Tóttelekre. Ez a Réz-hegység utolsó elláposodott nyúlványának határán egy széles dombháton fekszik (174 méter tengerszint fölötti magasságban). Területén már a csiszolt kőkorszakban emberi település létezhetett, ezt bizonyítják az idők folyamán feltárt leletek (obszidián kés, nyílhegyek, kerámiadarabok).

Valójában két kőkorszakbeli települést tártak fel, az egyiket a csatári tetőn, a másikat a templom mellett. Tóttelek első írásos említése 1272-ből datálódik, és a település nevével az 1335–1336-ból származó püspökségi tizedjegyzékben is találkozunk. A tatárdúlás idején lakosságának nagyobb része elpusztult, a török hódoltság alatt a falu szinte elnéptelenedett. A 18. századi összeírások nem említik. Csatár benépesítésével Kollonich László római katolikus püspök foglalkozott, aki a református vallás terjedésének ellensúlyozására 1781-ben negyven római katolikus „tót” családot telepített a Felvidékről Csatárba és Siterbe. Az éhínség elől menekülő szlovákok eredetét mára csak mai leszármazottaik neve őrzi: Riffnyák, Palacsek, Janota, Ozimók, Kleska. Ma már senki nem beszéli a szlovák nyelvet. Római katolikus templomát 1834-ben építették, paraszt barokk stílusban, a régi templom helyén.

Egy 1871-ben kötött szerződés arra mutat rá, hogy a tóttelekiek a váradi római katolikus püspök jobbágysai voltak, ez a szerződés tiltotta meg nekik a költözködést. A falu lélekszáma 1930-ig növekedett, ekkor 559 fő volt, 1944-től kezdődően viszont egyértelmű a fogyás: 1970-ben már csak 420, majd 2003-ra 200 fő.

A falu iskoláját 1864-ben építették, de a matrikulákból kiderül, hogy 1864-ben már folyt itt elemi oktatás. Tótteleket vallásos emberek lakják ma is, naponta járnak misére; hagyományaikat ápolják. A húsvét háromnapos ünnep. A férfiak hétfőn járnak locsolni, az asszonyok kedden. Megőrizték farsangi szokásaikat, ezek része a sütés-főzés. Híres a tótteleki farsangi fánk. A pincesor a falu névjegykártyája is lehetne, mivel a Tóttelekre vivő út mindkét oldalán pincesor fogadja a látogatót. ***A tótteleki erdészháznál, az erdő közepén, minden évben május 1-jén majálist rendeznek, s ezen évente több ezren vesznek részt.***

Az alábbi cikket a Kaba város honlapján találtam, amelyben részletesen ír a szerző a testvérvárosaikról.

Hegyközcstár

A Romániában lévő Hegyközcstárral 2004 óta vagyunk testvérvárosi kapcsolatban. A két települést a Kabai Nyári Színház Hegyközcstárban tartott „István a király” előadása "hozta össze". Azóta több alkalommal jártak küldöttségek mindkét településen, elsősorban város és falunap rendezvényein és kiemelkedő események alkalmával. A 2000 fős népességű Hegyközcstár lakossága nagy többségben magyar. Kabától 80 km-re van, itt kezdődik a dombos vidék, határa látványos kirándulóhely. Lakossága ápolja a népi hagyományokat, minden évben megrendezik a borversenyt, népi táncosok, népzeneészek közreműködésével. Vendégszerető, barátkozó embereknek ismertük meg vezetőiket és a lakosságot.

Nagyváradtól 15 km-re északkeletre, Hegyköztöttelek és Hegyközüjlak között fekvő település. Hegyközcstár magas dombtetőre épült település, mely az égtájak mind a négy irányában terjeszkedett a völgyek felé. A községközpontban található a református és tőle néhány száz méterre dél-keleti irányban a katolikus templom, mely szomszédságában a Község Háza (*része a Polgármesteri Hivatal, Rendőrség*).

Vele átellenben kétemeletes tömbház, alatta üzletsor, az épület mellett található a Kultúrotthon, mely különböző rendezvényeknek és kulturális eseményeknek ad otthont, valamikor magába foglalta a község könyvtárát is. Halastó: Hegyközcstár peremén (Cetariu) van egy remek (boilis) tó. Sok pontyot és amurt foghatnak itt a horgászok. Még új a tó és a legnagyobb halak körülbelül 10–15 kg-ok. A tó körülbelül 90 hektáron fekszik festői környezetben a tölgyes erdő szélén és könnyen megközelíthető személygépkocsival is. Kiválóan alkalmas sátoztározásra is a vidék. Tölgyfaerdő - Kitűnő kirándulóhelyek, erdészházakkal, faasztalokkal, padokkal, tűzhelyekkel stb.

Lónyan járt a Hegyközcstári Református Egyházközség főgondnoka Mészáros Károly és családja, tudtuk meg a Szabolcs-Beregi Egyházmegye honlapján (<http://szabolcs-beregi.shp.hu/hpc/web.php?a=szabolcs-beregi>)

(.)...Az ünnepi istentisztelet után ismét köszöntéseket hallhattunk. A helyi vezető, Király Edit polgármester köszöntötte a megjelenteket és kifejezte örömét, hogy Lónya községe adhatott otthont ennek szép eseménynek. Az ő köszöntése után Dr. Czomba Sándort hallgathattuk meg, aki elmondta, hogy évekig, évtizedekig nem tudtunk mit kezdeni június 4-ével, nem tudtunk neki nevet adni, de ma már tudjuk, hogy ez a nap nemcsak a fájdalom, a gyász, az értetlenség, a harag napja, hanem hivatalosan a Nemzeti Összetartozás napja is! Ezek után a házigazda gyülekezet lelkésze Erdei István következett, aki köszöntője mellett megajándékozta a Hegyközcstári gondnok urat egy kis fenyővel amiért cserébe partiumi földet kapott, hogy azt szórja szét a templom kertben, hogy földjeink, lelkeink újra egyesülhessenek. (.)

KÉK HÍREK

Agyafúrt öngyilkos - gázkamrává alakította a kocsiját!

Mániákusan megtervezte halálát az a nagyváradai üzletember, aki előbb gázkamrává alakította saját kocsiját, majd végzett magával. A kipufogócsőre szerelt gumitömlővel vezette be a kipufogógázt a kocsiba, ahol rátaláltak a rendőrök. Nem világos, hogy mi vezette az üzletembert erre a nem mindennapi tette, hiszen nem voltak sem pénzügyi, sem magánéleti problémái. A holttestre vasárnap bukkantak Hegyközcstárrhatárában a helybéliek. "A kocsiban találtunk két üveg vodkát, és néhány műanyag kávéspoharat" mondta az egyik helybéli. A férfi családja nem érti, mi vihette rá erre a szörnyű tette, hiszen tudtuk szerint nem voltak anyagi gondjai. A férfi ruhákkal kereskedett a nagyváradai és környéki piacokon, cége komoly forgalmat bonyolított - írja a

man.ro.

ÁPRILISI JELES NAPOK

Április 12.

Gyula napja, az esztendő századik napja, ezért száznapi napnak is nevezik. A délvidéken feregűző nap, a nagytakarítás, mosás, tisztálkodás napja. Ilyenkor a teheneket, lovakat is leöntötték, lemosták vízzel.

Április 24.

Szent György napja, a sárkányölője, aki a lovagok, katonák, fegyverkovácsok, vándorlegények védőszentje volt. A legenda szerint megölte a sárkányt és kiszabadította fogságából a királylányt.

Az ókori Rómában ezen a napon ünnepelték a Paliliát, amely pásztorünnep volt. Magyarországon az állatok tavaszi legelőre hajtásának napja, ekkor álltak újra munkába a juhászok, kanászok. Számos hiedelem élt, melyekkel ezen a napon az állatok termékenysége, egészségére igyekeztek jótékonyan hatni. A döntően állattartásból élő népek életében kiemelt jelentőséget tulajdonítottak ennek a napnak, hiszen az állatok megóvása a betegségektől, a járványoktól, a rontó szellemektől rendkívül fontos volt az egyén és a közösség boldogulása szempontjából.

Sok helyütt varázserejű füvek (gyógynövények) tűzre vetésével, füstöléssel igyekeztek megóvni az állatokat a rontástól. Az ország számos településén Szent Györgykor is gyújtottak tüzeket, amelyeket a legények körbetáncoltak, átugrottak.

Április 25.

Márk napja, búzaszentelő nap. Márk evangélista ünnepe.

Általában az ünnepet követő vasárnap mise után a hívek a templom körüli zászlós körmenetben vonultak fel, majd a mezőn a pap megszentelte a búzát. A megszentelt búzaszálat az imakönyvbe tették és rontásűzőnek hitték.

HASZNOS TUDNIVALÓK A GYÜMÖLCSÖSBEN, DÍSZKERTEKBEN ÉS ZÖLSÉGESBEN

ÁPRILIS

- **a gyümölcsösben**, áprilisban, ha nincs elegendő csapadék a fiatal fákat öntözni, kell
- porhanyítsuk a gyökerek körül a koronák alatt a talajt
- **a díszkertben** telepíthetünk évelőket, vessük el az egynyári virágok magvait
- a rózsát permetezzük levéltetű ellen
- *biopermetlé levéltetű, takácska és más kártevők ellen:* - 5 kg zöld, vagy 800 gramm szárított csalánt 50 liter vízben 14 napig állni hagyjuk, ebből az oldatból permetezésre 1 literhez 10 liter vizet adunk, vagyis egy 15 literes permetezőhöz 1, 5 (másfél) liter csalánlevet használunk, a többi állott víz. Egész évben használható.
- **a zöldségesben** vethető a cékla, a tök, az uborka, nyári retek, dinnye, zeller, burgonya, ha az időjárás megengedi és eléri az optimális hőmérsékletet, megkezdhetjük a korai paradicsom, paprika, padlizsán(vinetta), nyári káposzta palánták kiültetését, zöldbab elvetése, erre nagyon ügyeljünk, mert a hőmérsékletre nagyon igényes, ha a talaj nem éri el az optimális 15-20 fokot sok mag odaveszhet.
- A fóliában** – április elején megkezdjük a talaj előkészítését a palánták kiültetéséhez
 - megfelelő növényvédelmi szerek kijuttatása
- a paradicsom, paprika, uborka, dinnye, zöldbab előnevelt palánták kiültetése.
 - a spenót, saláta, korai káposzta, korai retek betakarítása

MÁJUS

- **a gyümölcsösben** – a fákon ritkítsuk meg a gyümölcsöket
 - alkalmazzunk természetes vagy vegyszeres növényvédelmi védekezést
- **a zöldségesben** – folytatjuk a még el nem vetett magvak elvetését
 - elvetjük az őszi paradicsom, karalábé, karfiol őszi káposzta magjait
 - megkezdjük a már kiültetett és kibújt növények kapálását, öntözését és növényvédelmi munkákat
 - kipikérozuk a hagymát, póréhagymát és zellert
- **a virágoskertben** – kiültetjük a muskátlit, öntözzük a kibújt virágpalántákat
- A fóliában** – ügyeljünk a megfelelő szellőztetésre és öntözésre, a szellőztetésre különösképpen, mivel általában a magas hőmérséklet visszahat a növény és a termés növekedésére
 - ne feledkezzünk meg a növényvédelmi munkákról sem
 - 10 – 12 naponként, vagy ahányszor szükséges lazítsuk meg a talajt a növények körül, mivel a sok locsolástól leverődik.

DE LA ISU BIHOR
În bucătărie
Cum să gătiți în siguranță

- Luați măsuri suplimentare dacă sunteți nevoiți să plecați din bucătărie în timp ce gătiți, luați oalele de pe foc sau dați focul mic pentru evitarea riscului.
- Asigurați-vă că mânerele vaselor de gătit nu ies în exterior - pentru a nu fi date jos de pe aragaz, în trecere.
- Aveți grijă dacă purtați haine largi – acestea pot lua foc cu ușurință.
- Păstrați prosoapele și cârpele de bucătărie departe de aragaz și de plită.
- Dispozitivele de aprindere prin scânteie sunt mai sigure decât chibriturile sau brichetele pentru aprinderea mașinii de gătit cu gaze, pentru că acestea nu sunt cu flacără deschisă.
- Verificați de două ori dacă ați închis aragazul când ați terminat de gătit.

Evitați să lăsați copiii singuri în bucătărie când aveți mâncare pe plită. Pentru siguranța lor, nu lăsați la îndemâna copiilor chibrituri și mânerele oalelor.

Atenție la aparatele și la componentele electrice

- Păstrați echipamentele electrice (conductori și aparate electrocasnice) departe de apă.
- Verificați dacă aparatele de prăjit pâine sunt curate și la distanță față de perdele și rolele de bucătărie.
- Păstrați cuptorul, plita și grătarul curate și în stare bună de funcționare. Depunerile de grăsime pot să se aprindă.

Prăjirea în ulei încins

- Fiți atenți atunci când gătiți cu ulei încins - acesta se aprinde cu ușurință.
- Asigurați-vă că hrana este scursă de apă înainte de a o introduce în ulei încins, pentru a nu stropi.

- Dacă uleiul începe să scoată fum – este prea încins. Stingeți focul și lăsați-l să se răcească puțin.
- Folosiți vase de prăjit în ulei încins dotate cu termostat. Acestea nu se pot supraîncălzi.

Ce să faceți dacă o tigaie ia foc

- Nu riscați. Stingeți ochiul aragazului dacă acest lucru prezintă siguranță. Nu turnați niciodată apă pe el.
- Nu vă ocupați de incendiu dumneavoastră înșivă.

IEȘIȚI, RĂMÂNEȚI AFARĂ ȘI SUNAȚI LA 112

A cigarette

- Soha ne dohányozzon az ágyban. Használjon megfelelő hamutartót - soha ne dobja a csikket a szemetesbe.
- Ellenőrizze, hogy a hamutartó nem borulhat-e fel, és hogy nem gyúlékony anyagból készült.
- Soha ne hagyjuk a cigarettát, szivart vagy pipát őrizetlenül égve. Ezek leeshetnek, és tüzet okozhatnak.
- Legyen óvatos, ha dohányzik, ha fáradt, orvosi kezelés alatt áll, vagy ittas állapotban van. Mert elaludhat és felgyúlhat az ágy vagy a kanapé.
- Oltsa el a cigarettát ha álmoság vesz erőt önön.
- A gyufát és öngyújtót tartsa távol gyermekektől.

Még egyszer a vetés idejéről

Még a kerti szezon elején tartunk, ezért nézzük át még egyszer, hogy a növényeket mikor lehet elvetni, és hogyan. A konyhakerti növények vetésének ideje több tényezőtől függ. A legfontosabb a növény **csírázási és termesztési hőigénye**.

Ezen kívül befolyásolja a talaj előkészítésének lehetősége és az időjárás is. Függ attól is, hogy milyen növényt milyen céllal, milyen időszakban akarunk termesztetni. (elővetemény, főnövény, utónövény) A növények hőigénye eltérő. Vannak olyanok, amik már alacsony hőmérsékleten csíráznak, és fejlődésükhöz sem kell, sőt egyesek el sem viselik a magas hőmérsékletet. (petrezselyem, répa, salátafélék, káposztafélék egy része, míg a hagymák fagy hatására nagyrészt magszárba mennek át) Mások kifejezetten igénylik a meleget (paprika, paradicsom, padlizsán, bab, uborka stb.) Az sem mindegy, hogy a fejlődésükhöz sok fény kell, vagy kevesebbrel is beérik. Így vannak rövid, és hosszúnappalos növények. Például a sok fény hatására a hónapos retek hamar felmagzik.

Áprilisban, amikor a talaj 10–12 fokra melegszik fel, vetjük szabadföldre a paprika, a paradicsom, a dinnye, a csemegekukorica magját, az uborka, a zöldbab első szakaszát és az őszi betakarítású fejes káposztát.

NÖVÉNYVÉDELEM

A zöldség és gyümölcsöskert egyik legnehezebb és legtöbb szakértelmet igénylő feladata a növényvédelem. Sajnos még mindig láthatunk olyan kerteket, ahol semmit sem tesznek azért, hogy a fákat, bokrokat és zöldségeiket megvédjék a károsítóktól. Vannak viszont olyanok akik a szakértelem hiánya miatt rosszul, eredménytelenül folytatják munkájukat, ez azért is bosszantó, mert a védekezéssel járó munka fáradsága és költsége nem térül meg. Akár azokat nézzük, akik nem védekeznek, akár azokat, akik rosszul védekeznek, elmondhatjuk, hogy mindkét típus kárt okoz magának és a közösségnek.

A termesztett növényeinket károsító legfontosabb kórokozók: - a betegséget okozó gombák, baktériumok és vírusok, rovarok, fonalférgek, csigák rágcsálók, madarak, gyomok.

A növényvédelem főbb csoportjai:

- biológiai védelem
- mechanikai védelem
- agrotechnikai védelem
- vegyszeres védekezés

- **biológiai védelem** - ezek az énekes madarak és parazita rovarok, amelyek megszabadítanak bennünket sok kártevőtől, tevékenységük jelentős, de ez nem jelent teljes és végleges megoldást, így bizonyos permetezésre van szükség, főleg olyan permetlevelekkel amelyek környezet kímélőek, nem károsak az egészségre, ezért ajánlatos a biopermetlé használata, amelyekre a későbbiekben tippeket is adunk e sorozat keretén belül, de ha nagyon szükséges akkor használjunk vegyszeres védekezést.

- **mechanikai védelem** - ennek használata semmilyen veszélyt nem jelent az emberre. Igaz ez a védekezési mód nagyon fáradságos, jó szemet, gondos aprólékos munkát követel. Érdemes valamennyi lehetséges módját alkalmazni, egyrészt azért, mert így nagyon sok károsító ellen egyáltalán nem, vagy csak sokkal ritkábban kell az állandó mérgezési veszélyt jelentő, a környezetünket is szennyező vegyszereket használni. Tavasszal és nyáron, a fákon és bokrokon észlelt kártevőket, hernyófészkeket, kórokozókat

Fertőzés gócait leszedjük és elégetjük. A lehullott fertőzött levelek összegyűjtése, komposztálása, elégetése. Levágjuk a fákon, bokrokon, az elhalt, száraz, beteg ágakat. Tisztítsuk ki az üreges odvas sebeket, majd plombáljuk cementhabarcsal. Szedjük le a fa – törzsén, vastagabb ágain a gypaslepke tojáscsomóit, itassuk át petróleummal vagy terpentinnel hogy a tojásokban lévő hernyók elpusztuljanak.

A vegetációs időben első helyen említjük a különböző hernyófészkek és szőlődarazsak levélfészkeinek leszedését és elégetését.

Málna szüret után vágjuk ki a fertőzött ágakat. A földieper és málna szüret idején ne dobjuk a tövek közé a szürkerothadással és a kis málna bogárral fertőzött gyümölcsöt, hanem összegyűjtve semmisítsük meg azokat. A szőlőfürtökből vágjuk ki a fakórothadás- sal és szürkerothadással fertőzött bogyókat, fürtreszeket.

agrotechnikai védekezés – a kert ásása, az ültető gödrök készítése közben nagyon sok talajlakó kártevő lehet elpusztítani bolygatásukkal, de főként azzal, hogy a cserebogár lárvákat, a drótférgeket, a légyarákat, a lőtücsköket kiszedjük a földből. Az agrotechnikai talaj munkák végzésekor nagyon vigyázzunk ne sértsük meg a fák törzsét gyökérzetét a bokrok vesszőit, mert így számos kórokozó fertőzését segítjük elő.

vegyszeres védekezés – bármilyen jól használjuk ki a mechanikai, agrotechnikai vagy biológiai növényvédelem lehetőségeit, tudnunk kell, hogy van néhány károsító, amely ellen csak vegyszeres eljárással vehetjük fel eredményesen a küzdelmet, például a szőlőperonoszpóra, lisztharmatfélék, gyümölcsdarazsak. Ezek a növény védőszerek nemcsak a növényeket pusztító károsítókra, de a szereket felhasználó emberre és haszonállatra is mérgező, *éppen ezért felhasználásukhoz mindig a legnagyobb elővigyázatossággal kell eljárni.*

- erős szélben ne permetezzünk, porozásra pedig szélcsendes időt válasszunk, lehetőleg a harmatos hajnali órákat.

- permetezés után gondosan mossuk ki a gépet, különösen gyomirtás után. Vigyázzunk a mosóvizet csak oda öntsük, ahol nem okozhat kárt

- vegyük figyelembe a környezetvédelmi szempontokat, mindenképpen be kell tartanunk az ember, a haszonállatok, a méhek, madarak, a halak és az egyéb élőlények védelmére vonatkozó rendszabályokat, egészségvédelmi és baleset- elhárító előírásokat.

- növényvédelmi munkát csak a felhasznált szerre előírt védőruhába védőfelszerelésbe szabad elvégezni

- munkaközben tilos a dohányzás, szeszesital fogyasztás és evés.

- növény védőszerrel 18 éven aluliak, illetve terhes vagy szoptatósnők nem dolgozhatnak

- mérgejelzésű készítmények használata előtt értesítsük a szomszédokat és tegyük ki a területre jól látható helyre: **Vigyázz méreggel permetezve!** felíratot.

- a védekezések során be kell tartani az egyes készítményekre előírt ételmezési – egészségügyi és munkavárározási időket. Ami azt jelenti, hogy a kezelést követően hány nap múlva lehet a gyümölcsöt vagy zöldséget leszedni, értékesíteni, illetve fogyasztani.

- méhekre veszélyes növény védőszereket virágzás idején nem használunk.

- a növény védőszereket zárt csomagolásban, lakástól, takarmánytól távol, tűz és robbanásveszélymentes helyen úgy tároljuk, hogy illetéktelenek, főleg gyerekek, ne férjenek hozzá.

Érdemes még azt is tudni, ami nagyon fontos, hogy aki terményeit vagy annak egy részét értékesíti, köteles a védekezésekről nyilvántartást vezetni.

Látjuk tehát, hogy mennyire veszélyes a vegyszeres védekezés, nem tagadjuk a hatékonyságát, de azért mindenkit arra ösztönöznék, hogy inkább más védekezési védelmet alkalmazzon a bio-termesztés érdekében. Ez egy sorozat része, amely a havonta megjelenő lapunkban párhuzamosan közöljük kertbarátainkkal a vegyszeres védekezést és a biokezelést egyaránt. Majd meglátják és megtapasztalhatják, hogy milyen különleges (mindenki által ismert) növények vannak, amelyekből különböző permetleveket és levéltrágyákat nyerhetünk, a kártevők és betegségek elleni védekezésben, ehhez tippeket adok az elkészítéséhez, valamint felhasználási módjára.

Mindenképpen arra ösztönzők minden kedves olvasót, hogy a természetes alapanyagú védekezési formát válassza, mivel így is nagyon sok vegyszer jut a szervezetünkbe, anélkül hogy tudomást szerezni rólá.

VEGYSZERES GYOMÍRTÁS

Mivel javában benne vagyunk a tavaszi munkálatokban nem árt, ha néhány jó tanáccsal szolgálok a kedves gazdáknak bizonyos gyomirtók használatával kapcsolatban, a vegyszeres gyomirtás a mezőgazdaság fejlett módszerei közé tartozik. A herbicideket nem lehet megfelelő ismeretek nélkül alkalmazni.

Az eredményes gyomirtás egyik alapfeltétele, hogy azon a területen, ahol gazdálkodunk, parcellánként ismerjük a gyomnövényzet összetételét, ennek alapján válasszuk ki és kombináljuk a szereket.

Ha kiválasztottuk a megfelelő gyomirtó szert, tudnunk kell, hogyan alkalmazzuk, mivel a készítményeket a kultúrnövény vetésének, fejlődésének függvényében különböző időpontban lehet kipermetezni. Az időpontok megjelölésére nemzetközileg elfogadott jelzések vannak.

- PP (preplant): vetés előtti permetezés. Csapadékban szegény területen hasznos lehet a talajba való sekély (1-2 cm-es) bedolgozás.

- PPI (preplant incorporated): a gyomirtó szert a kultúrnövény vetése, ültetése előtt permetezzük ki és azonnal – legkésőbb 1 órán belül- 4-10 cm mélyen a talajba dolgozzuk, hogy a szer elillanását vagy elbomlását megakadályozzuk.

- PRE (preemergens): a herbicidet a kultúrnövény vetése után, de a kelése előtt permetezzük ki, amíg a csírák a talaj felszíne alatt vannak 1,5-2 cm-rel.

- POST (posztemergens): a kezeléseket a kultúrnövény kelése után végezzük, amikor a gyomnövények 1-4 leveles állapotban vannak.

A gyomirtó hatását befolyásolja a lehullott csapadék. A szükségesnél kevesebb csapadék gyengíti a gyomirtó hatását, a lezúduló nagy eső bemosódást idézhet elő. Mindkettő ártalmas a gyomirtásra. A permetezés követő 1-2 héten belül lehulló 20-25 mm csapadék biztosítja a megfelelő hatást. Ha ilyen mennyiségű csapadékra nem számíthatunk, akkor tárcsával vagy kombinátorral 6-8 cm mélyen keverjük a talajba a herbicidet.

A kiválasztott gyomirtó megvásárlásakor kérjünk használati útmutatást a szaküzletben, ahhoz viszonyítva, hogy nagy területen alkalmazzuk vagy kisebb parcellán, kézi permetezővel vagy géppel szórjuk a talajra.

Ne feledjük betartani a munka és környezetvédelmi szabályokat!

KERESZTREJTVÉNY

MŰVE	PAPÍRRA VET	FÜBE HARAP	VIZESEDŐ	APRÓ INGNYAK	SUGÁR JELE	SAJT-VÁROS	SOK SZEMÉLYBŐL ÁLLÓ	NÉV-ROKON	SÜLYHATÁROK!	FÉL ŐZ!	BETŰHIBÁT VÉT	... NAZIM HIKMET; TÖRÖK ÍRÓ	RENDKÍVÜL FINOM, LÉGIÉS	*
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	N
SAH: ... PAHLAVI	▶				ÍRÓ VOLT (TIBOR) TÖMÖRÍT	▶				TONGAI SZIGET DOLGOZIK	▶			▶
*	FOCI-KELLÉK KUTATTA	▶			▶				MIÉRT ALUMEN	▶				
HÉLIUM VEGYJELE	▶		BÁNYAI ROBBANTÓ NŐI NÉV	▶								RIPORT ELEJE! NŐIES	▶	
KÖZSÉG RÉSZÉ	▶		▶			KEMÉNY FÁJÚ FA KOHÓ-TERMÉK	▶				SÍ SZÖVETSÉG TÖRLŐ-GOMB	▶		
A JOULE JELE	▶	NŐSZIROM HURU TÁRSA	▶			SZERELEM, OLASZUL ARATÁS	▶						RÓMAI 1000-ES ELVÉTEL FENTRŐL	▶
RÁKAPAT	▶	▶						VIZIT KÉTSÉGBE VON	▶					
FR. ÍRÓ (ÉMILE)	▶				KUTATÓ-TÁRSA TEST-TARTÁS	▶								
AMIBE KERÜL	▶			NÉV-ÉRTÉK SOMOGYI KÖZSÉG	▶				KENŐCS KIS TERÉZ	▶				
MALOMBAN VAN!	▶		KÖNNYŰ ERKÖLC-SŰ TEKINTES, NÉP.	▶						IDŐ, ANGOLUL ESŐ, ANGOLUL	▶			
RÓMAI SZÁZAS	▶	TÖRÖK TŐ DTŰLI SP.KLUB	▶			HOLLAND FESTŐ CSOMÓ	▶				HÁLÓ, ANGOLUL TAGADÁS	▶		
TÖBB-FELÉ	▶	▶			MÉRÉ-SZEN KIEJTETT BETŰ	▶						FOLYADÉK MESE VÉGE!	▶	
MUNKA-HÉT JELZŐJE	▶							VERESÉG KÖVET-KEZMÉ-NYE HÉTVEG!	▶					
*	V	▶					A FABULA IS EZ	▶						

PIERRE SIMON DE LAPLACE

HUMOR SAROK

Távoli sziget mellett halad el az álomhajó. A szigeten egy szakadt, rongyos férfi ugrálni kezd, mindkét kezével integet.

A luxushajó egyik utasa megkérdezi a kapitánytól:

- Azzal az emberrel mivan?

- Nem tudom -feleli a kapitány-, de mindig így örül, amikor erre járunk.

.....

Jean, kössön csomót az anyósomra!

Miért uram?

Sárkányt akarok eregetni...

- Melyik a legfelelősebb tárgy a világon?

- Hát a sorompó! Ha nem jön vonat, akkor minek. Ha meg jön, akkor úgyis elállja az utat.

Székely bácsika utazik a szekérével. Hirtelen elhúzza mellette egy fejetlen motoros.

- Hmmm...

Elhúzza mellette még egy fejetlen motoros.

- Hmmmmmmmm.....

A harmadik fejetlen motoros után így szól:

- Anyjuk, fodítsd már befelé azt a kaszát!

.....

Miért nem lehet palackozni a tengervízet?

- Mert kinyomná a dugót dagálykor.

A lapot szerkeszti: Tóth Zsolt Zsigmond